

**Mellemste Suså –
registreringer af botanik og Bilag IV-arter
i og omkring gamle åslyngninger.**

**Arbejdsdokument udarbejdet for Skov- og Naturstyrelsen, Storstrøm af
AGLAJA, juni 2009.**

Indhold

Sammenfatning.....	3
Anbefalinger vedr. erstatningsbiotoper.	3
Slyning nr. 2 (i Gydemåde)	4
Slyning nr. 3 (nord for Ågården).....	6
Slyning nr. 5 (Syd for Møllegård)	7
Slyning nr. 6 (syd for Brandsagergård)	9

Forsidefotos:

Øverst: vandhullet i slyngning 6, d. 5. juni 2009

Midterst: han af Spidssnudet Frø i yngledragt, arkivfoto AGLAJA

Nederst: Rank Vinterkarse fra slyngning 2, d. 5. juni 2009

Sammenfatning

Vandhuller og engarealer i forbindelse med gamle åslynger i Suså-dalen mellem Vranstrup og Alsted er besøgt d. 5. juni og 8. juli 2009 med henblik på at registrere forekommende Bilag IV-arter og i øvrigt botaniske værdi.

Vandhuller og Bilag IV-padder.

Der er i vandhuller i slyngning 3 og slyngning 6 registreret yngleforekomst af Bilag IV-arten Spidssnudet Frø. Endvidere er der i alle vandhuller registreret forekomst og/eller potentiel forekomst af Butsnudet Frø, Grøn Frø og Skrubtudse.

Vandhullerne vurderes under et *ikke* at være potentielle levesteder for Springfrø, Stor Vandsalamander eller andre Bilag IV-padder.

Der er fisk i hovedparten af vandhullerne, hvilket vurderes at være en væsentlig negativ faktor for vandhullernes værdi for padderne.

Jagtaktiviteter (fodring og udsætning) foregår kun i begrænset omfang.

Samtlige vandhuller er habitatnaturtype 3150 – næringsrige søer med flydebladsvegetation. Tornfrøet Hornblad, Frøbid og Gifftyde er de botanisk nævneværdige arter i eller langs vandhullerne.

Engarealerne.

De besøgtede engarealer har lav botanisk værdi og må betegnes floristisk trivielle. Der er meget ringe dynamik med vandløbet og de har ved tidligere å-udretning og sandsynlig dræning mistet deres naturlige hydrologi.

Bemærkelsesværdig er på de fastbundende enge eller i kanten af de gamle åslynger forekomsten af store bestande af Rank Vinterkarse. Arten har tidligere været rødlistet og er fortsat sjælden. Den er dog næppe sjælden på engene i Suså-dalen.

De gamle åslynger er domineret af Høj Sødgræs eller Tagrør. Stedvist ses kærlignede vegetation udviklet. Der vurderes ikke at være potentielle voksesteder for rigkærs-orkidéer eller sjældne rigkærsarter i øvrigt. Habitatnaturtypen 7230, rigkær er ikke registreret.

Jorddeponi.

De foreslåede jorddepoter (permanente som temporære) vil ikke påvirke naturmæssigt værdifulde områder.

Anbefalinger vedr. erstatningsbiotoper.

Det anbefales, at erstatningsbiotoper i uopfyldte dele af det eksisterende åløb forbedres i forhold til de eksisterende vandhuller ved at fylde dem delvist op og jævne bredderne ud, så der opstår en fladvandet oversvømmelseszone til gavn for padderne.

Alternativt kan man søge at genskabe fladvandende partier, der oversvømmes om vinteren/foråret og som hvert eller hvert andet år tørrer ud hen på sommeren. Derved udgås opformering af fisk i vandhullerne. Denne type vandhuller kan etableres ved etablering af "skrab" på engene, hvilket kan gøres uden tab af naturværdier.

Et andet alternativt tiltag er etablering af egentlige paddevandhuller i kanten af ådalen eller på morænen ovenfor ådalen.

Slyning nr. 2 (i Gydemade)

Vegetationsbeskrivelse af engareal i slyngningen

Der er tale om en fastbundet eng med dominans af Eng-Rævehave (Foto 1), der måske tidligere er udsået. Stedvist ses lavere partier med Almindelig Rapgræs eller Knæbøjet Rævehale.

I fugtige partier i kanten af eller i den gamle, opfyldte åslyngning ses bl.a. Toradet Star, Nikkende Star, Gul Frøstjerne (meget), Rank Vinterkarse (meget), Høj Sødgræs, Vand-Mynte, Krybende Baldrian, Glanskapslet Siv og Fladstrået Siv.

Bemærkelsesværdigt er forekomsten af Rank Vinterkarse, der tidligere har været rødlistet. Voksestedet – tørveholdige enge i ådale – er dog typisk for arten.

Vandhullerne

Der er tale om 3 adskilte vandfyldte dele af den tagrørsdominerede, gamle åslyngning. De vurderes at være permanent vandfyldte.

Vandhullerne er habitatnaturtype 3150, "næringsrig sø med flydebladsvegetation" i kraft af rig forekomst af Liden Andemad og Stor Andemad. Endvidere ses i vandhullerne rig forekomst af Kors-Andemad, Frøbid (ikke i det vestligste) og Tornfrøet Hornblad. Frøbid vurderes at være et levn fra det gamle åforløb, idet arten i dag stedvist findes i rørsumpen til Susåen.

Langs kanten af vandhullerne ses – udover Tagrør – bl.a. Gifftyde, Grenet Pindsvineknop s.lat. og Bredbladet Dunhammer.

Vandhullerne er ikke oplagte paddevandhuller, idet bredzonen er for stejl og for skygget. Der mangler ved alle vandhuller en egentlig fladvandszone. Det midterste vandhul, Foto 2, er et mest lysåbne.

Der er konstateret 9-pigget Hundestejle i alle vandhuller, hvilket er ugunstigt for padderne. I det midterste ses 2 Gråænder.

Padder og Bilag IV-arter

Der er på engen registreret voksne dyr af *Butsnudet Frø*.

Ved ketchning er der registreret haletudser af *Skrubtudse*

Vandhullerne vurderes under et at være *potentiel* ynglebiotop for Grøn Frø, Skrubtudse og Butsnudet Frø

Øvrige registreringer

Båndet pragtvandnymfe
ubestemt vandnymfe
ubestemt vandnymfelarve

Foto 1: Fastbundet eng mellem slyngning 2 og Susåens nuværende løb. Vegetationen domineres af Eng-Rævehale. Til højre i billedet en del af den gamle åslyngning med dominans af Tagrør. I forgrunden af billedet ses Rank Vinterkarse. 5. juni 2009.

Foto 2: Den midterste sø i Slyngning 2. Bredden er forholdsvis lysåben mod nord. Vandfladen er endnu kun delvist dækket af Liden Andemad og Stor Andemad. D. 5. juni 2009.

Slyning nr. 3 (nord for Ågården)

Vandhullet

Der er tale om et permanent vandhul i en gammel åslynge (Foto 3). Vandhullet er habitatnaturtype 3150, "næringsrig sø med flydebladsvegetation" i kraft af rig forekomst af Liden Andemad og Stor Andemad. Endvidere ses i vandhullerne rig forekomst af Kors-Andemad og sparsomt Frøbid.

Vandkvaliteten er tilfredsstillende, men vandhullet virker en smule mere eutrofieret end de øvrige besigtigede.

Bredvegetationen og omgivende smalle zone af sump-vegetation er domineret af Høj Sødgræs, men i øvrigt ses sparsomt Bredbladet Dunhammer, Blågrøn Kogleaks, Lodden Dueurt, Lyse-Siv, Tyndskulpet Brøndkarse cfr., Kær-Galtetand, Bittersød Natskygge og Eng-Kabbeleje.

Der er registreret Karusse i vandhullet, hvilket er særdeles ugunstigt for padderne. Der er endvidere ses Grønbenet Rørhøne.

Padde og Bilag IV-arter

Ved ketchning er der registreret haletudser af *bilag IV-arten Spidssnudet Frø*.

I vandhullet og ved bredzonen ses *Grøn Frø*. På tilliggende eng ses voksne dyr af *Butsnudet Frø*.

Vandhullerne vurderes under et at være *potentiel* ynglebiotop for Grøn Frø, Skrubtudse og Butsnudet Frø.

Foto 3: Dybt vandhul, habitatnaturtype 3150 med Spidssnudet Frø og Grøn Frø, d.. 5. juni 2009.

Slyning nr. 5 (Syd for Møllegård)

Vegetationsbeskrivelse af engareal i slyngningen

Der er tale om en fastbundet eng med dominans af pletvis dominans af Rørgræs, Almindelig Kvik, Eng-Rævehave eller Almindelig Rapgræs (Foto 4).

Endvidere ses der hist og her forekomst af Rank Vinterkarse og Udspærret Vinterkarse.

Vandhullet

Der er tale om et mindre, endnu delvist vandhul i den gamle åslyng (Foto 5). Det vurderes, at vandhullet udtørres inden udgangen af juni. Af luftfoto fremgår, at vandhullet og hele åslyngen er betydelig mere vandfyldt i det tidlige forår.

Vandhullet er habitatnaturtype 3150, "næringsrig sø med flydebladsvegetation" i kraft af forekomst af Liden Andemad og Stor Andemad. Vandhullet er fladvandet med god vandkvalitet. Der ses et rigt insektliv med Vandkalve (bl.a. Stor Vandkalv, rygsvømmere og bugsvømmere)

Vandhullet er et oplagt paddevandhul, idet det er fladvandet. Tillige vil den hyppige udtørring betyde, at der ikke opformerer en stor bestand af fisk i vandhullet. I perioder med mere vand vurderes vandhullet at være et endda meget fint levested for paddeyngel, dvs. i den periode hvor de har gælle-åndedræt.

Padder og Bilag IV-arter

Der er ved ketchning ikke registreret padder eller yngel af padder

Vandhullet vurderes at være *potentielt* ynglebiotop for Spidssnudet Frø, Butsnudet Frø og Grøn Frø.

Øvrige registreringer

Rørspurv, ynglende
Rørhøg, han

Foto 4: Engarealet i slyngning 5 set mod nordvest. Adalsskrænten ses i baggrunden, d. 5. juni 2009.

Foto 5: Lavvandet udtørrende vandhul i åslyng 5, d 5. juni 2009.

Slyning nr. 6 (syd for Brandsagergård)

Vegetationsbeskrivelse af engareal i slyngningen

Der er tale om en tør og fastbundet eng med dominans af Eng-Rævehave og Rørgræs (Foto 6).

Botanisk er det eneste nævneværdige en stor bestand af Rank Vinterkarse. I øvrigt ses sparsomt Gul Frøstjerne.

Vegetationsbeskrivelse af selve den gamle slyngning.

Åslyngen er domineret af Høj Sødgræs, stedvis med co-dominans af Nikkende Star eller Kær-Star.

Vandhullet

Vandhullet (Foto 7) vurderes at være ret dybt, har habitatnaturtype 3150 (qua rig forekomst af Liden Andemad og Stor Andemad) samt tydeligvis fiskefyldt (karusser og 9-pigget hundestejle). Det udtørre ikke. Den vestlige ende af vandhullet vurderet oplagt at være det bedste sted i vandhullet for padderne.

Vandhullet er omgivet af en gyngende bredzone domineret af Høj Sødgræs med sparsom forekomst af Giftyde.

Padde og Bilag IV-arter

Der er på ved ketchning registreret

- Spidssnudet frø – haletudser talrige i vandhullets vestlige ende
- Skrubtudse – haletudser i vandhullets vestlige ende
- Grøn Frø – ca. 10 adulte rund om vandhullet

Vandhullet vurderes desuden at være meget sandsynligt levested for Butsnudet Frø.

Det er tydeligt, at den rige forekomst af flydebladsvegetation gør det muligt for padderne at overleve og vokse sig store og tillige forvandles i skjul for diverse predatorer i vandhullet.

Bevoksningerne af Kær-Star og Nikkende Star i den gamle åslynge er potentielt levested for Sump-Vindelsnegl, der er på habitatdirektivets Bilag II. Sump-Vindelsnegl er specifikt eftersøgt d. 8. juli 2009, men er ikke fundet.

Øvrige registreringer

Karusse
9-pigget hundestejle (meget talrig)
Fiskehejre
Gråand

Foto 6: Engen i åslyng 6 set mod nordøst, d. 5. juni 2009.

Foto 7: Den sydligste del af den gamle åslyngning. Her fandtes lige under laget af andemad talrige haletudser af Bilag IV-arten Spidssnudet Frø, d. 5. juni 2009.